

Środa, 20 października 2021 r.

P9_TA(2021)0429

Skuteczne wykorzystanie przez państwa członkowskie środków finansowych z Funduszu Solidarności UE w sytuacjach klęsk żywiołowych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 2021 r. w sprawie skutecznego wykorzystania przez państwa członkowskie środków finansowych z Funduszu Solidarności UE w sytuacjach klęsk żywiołowych (2020/2127(INI))

(2022/C 184/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 175, art. 310 ust. 5 i art. 325 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 2, 3 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej⁽¹⁾ oraz jego późniejsze zmiany z dnia 15 maja 2014 r. i 30 marca 2020 r.,
- uwzględniając sprawozdanie końcowe Komisji z 7 grudnia 2018 r. w sprawie oceny ex post w odniesieniu do Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w latach 2002–2016,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie oceny funkcjonowania Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w latach 2002–2017 (SWD(2019)0186),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/461 z dnia 30 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 w celu zapewnienia pomocy finansowej państwom członkowskim i państwom prowadzącym negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii znacząco dotkniętym w związku z poważnym stanem zagrożenia zdrowia publicznego⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 18 maja 2021 r. w sprawie przeglądu Funduszu Solidarności Unii Europejskiej⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 17 kwietnia 2020 r. w sprawie skoordynowanych działań UE na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 grudnia 2016 r. w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej: ocena⁽⁵⁾,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) nr 3/2008 z dnia 15 kwietnia 2008 r. pt. „Fundusz Solidarności Unii Europejskiej: czy jego działania są szybkie, sprawne i elastyczne?”,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne ETO nr 24/2012 z 3 sierpnia 2013 r. pt. „Pomoc z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej udzielona w związku z trzęsieniem ziemi w Abruzji w 2009 r. – adekwatność i koszt działań”,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
- uwzględniając opinię Komisji Budżetowej,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0273/2021),

⁽¹⁾ Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 99 z 31.3.2020, s. 9.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0220.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 316 z 6.8.2021, s. 2.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 140.

Środa, 20 października 2021 r.

- A. mając na uwadze, że Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) został utworzony w 2002 r. w odpowiedzi na poważne powodzie, które dotknęły Europę Środkową latem 2002 r.; mając na uwadze, że został on utworzony w celu zapewnienia pomocy finansowej państwom członkowskim i krajom kandydującym dotkniętym klęskami żywiołowymi, takimi jak powodzie, trzęsienia ziemi czy silne wichury; mając na uwadze, że FSUE stał się jednym z głównych instrumentów Unii służących usuwaniu skutków klęsk żywiołowych, a także konkretnym wyrazem solidarności w Unii;
- B. mając na uwadze, że FSUE jest jednym z najbardziej konkretnych przejawów solidarności Unii i wszyscy obywatele Unii oczekują takiej solidarności w przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych lub poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego; mając na uwadze, że w rezolucji w sprawie skoordynowanych działań UE na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami Parlament podkreślił, że solidarność między państwami członkowskimi nie jest opcjonalna, ale w rzeczywistości stanowi podstawową wartość Unii, jak określono w art. 3 TUE, oraz zobowiązanie wynikające między innymi z art. 2 i 21 TUE; mając na uwadze, że w rezolucji tej Parlament wezwał Komisję do wzmocnienia wszystkich elementów jej zarządzania kryzysowego i mechanizmu reagowania na klęski żywiołowe;
- C. mając na uwadze, że ramy regulacyjne FSUE zostały zmienione w 2014 r. i w 2020 r., odzwierciedlając potrzebę uproszczenia procedur i rozszerzenia zakresu Funduszu, tak aby objął stany zagrożenia zdrowia publicznego, takie jak COVID-19;
- D. mając na uwadze, że w ramach FSUE wypłacono łącznie 6,548 mld EUR, czyli średnio 339,9 mln EUR rocznie; mając na uwadze, że kwoty wypłacane rocznie ulegają znacznym wahaniom z roku na rok; mając na uwadze, że środki niewykorzystane w danym roku mogą zostać przeniesione na następny rok, a także mając na uwadze, że możliwe jest również wcześniejsze wykorzystanie środków przyznanych na następny rok, co zapewnia niezbędną elastyczność w reagowaniu na nieprzewidziane klęski;
- E. mając na uwadze, że wydatki w ramach FSUE wzrosły ze średniej pięcioletniej wynoszącej około 270 mln EUR w latach 2002–2015 do średniej pięcioletniej wynoszącej 534 mln EUR w latach 2016–2020; mając na uwadze, że wzrost ten jest spowodowany połączeniem wzrostu szkód i wzrostu kwoty wypłacanej na jedno euro szkody; mając na uwadze, że taki wzrost odzwierciedla również wartość dodaną Funduszu;
- F. mając na uwadze, że ze względu na zmianę klimatu dotkliwość i częstotliwość klęsk żywiołowych oraz stanów zagrożenia zdrowia publicznego z pewnością jeszcze wzrosnie, co zwiększy również zapotrzebowanie na silny i dobrze wdrożony mechanizm usuwania skutków klęsk żywiołowych;
- G. mając na uwadze, że nowe wieloletnie ramy finansowe przewidują nową pulę budżetową pod nazwą „rezerwa na rzecz solidarności i pomocy nadzwyczajnej” (SEAR), obejmującą FSUE oraz rezerwę na pomoc nadzwyczajną (EAR), która ma być z jednej strony uruchamiana w przypadku sytuacji nadzwyczajnych wynikających z poważnych klęsk żywiołowych w państwach członkowskich lub w państwach przystępujących (FSUE), a z drugiej strony w przypadku konkretnych pilnych potrzeb w Unii lub w państwach spoza Unii, w szczególności podczas kryzysów humanitarnych (EAR);
- H. mając na uwadze, że niektóre regiony są strukturalnie narażone na pewne powtarzające się klęski żywiołowe, takie jak powodzie, intensywna aktywność sejsmiczna, aktywność wulkaniczna lub kryzysy w dziedzinie zdrowia publicznego, w związku z czym wymagają specjalnego proaktywnego podejścia;
- I. mając na uwadze, że okres niezbędny do uruchomienia dotacji w całości można by jeszcze skrócić z myślą o wyjściu naprzeciw pilnej potrzebie wykazania się przez UE solidarnością;
1. podkreśla, że w latach 2002–2020 ze środków FSUE uruchomiono ponad 6,5 mld EUR na interwencje w 96 przypadkach klęsk żywiołowych w 23 państwach członkowskich i jednym kraju przystępującym; zauważa, że najwięcej wniosków złożono w celu pokrycia szkód spowodowanych przez powódź – ponad 60 % klęsk, w przypadku których udzielono wsparcia, należało do tej kategorii; zauważa ponadto, że trzęsienia ziemi były zdarzeniami, które spowodowały największe całkowite szkody finansowe, odpowiadające 48 % wsparcia udzielonego w ramach FSUE;
 2. zauważa, że w ramach skoordynowanego pakietu Unii stanowiącego odpowiedź na pandemię COVID-19 zakres FSUE rozszerzono rozporządzeniem (UE) 2020/461, które weszło w życie w dniu 1 kwietnia 2020 r.; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że stany zagrożenia zdrowia publicznego są obecnie objęte zakresem działania FSUE, co pozwala na jego uruchomienie, w razie potrzeby, w celu wsparcia najbardziej dotkniętych państw członkowskich i krajów przystępujących; z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie w ramach tego przeglądu wysokości zaliczek wypłacanych krajom dotkniętym kryzysem z 10 % przewidywanej kwoty pomocy (ograniczonej do maksymalnej wysokości 30 mln EUR) do 25 % (ograniczonej do maksymalnej wysokości 100 mln EUR); zachęca państwa członkowskie do korzystania z tej możliwości w ścisłej współpracy z władzami regionalnymi i lokalnymi;

Środa, 20 października 2021 r.

3. zauważa, że w marcu 2021 r. Komisja zaproponowała pakiet o wartości prawie 400 mln EUR w ramach FSUE dla 17 państw członkowskich i trzech krajów przystępujących do UE w celu zwalczania kryzysu zdrowotnego związanego z COVID-19; zauważa, że środki te pokryją część wydatków publicznych przeznaczonych na finansowanie środków ochrony zdrowia i ochrony osobistej, wsparcie w sytuacjach nadzwyczajnych dla ludności oraz środki mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób, ich monitorowanie i kontrolę;
4. podkreśla, że pomimo znaczenia kryzysu związanego z COVID-19 FSUE musi nadal udzielać wsparcia krajom odbudowującym się po klęskach żywiołowych; podkreśla, że zmiana klimatu stanowi niezaprzeczną rzeczywistość i że w związku z tym konieczne jest podjęcie działań również w perspektywie średnio- i długoterminowej; nadal obawia się, czy finansowanie z FSUE jest wystarczające, zwłaszcza biorąc pod uwagę rozszerzenie jego zakresu i połączenie z rezerwą na pomoc nadzwyczajną w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027; zauważa, że pułap rezerwy na rzecz solidarności i pomocy nadzwyczajnej wynosi maksymalnie 1,2 mld EUR;
5. ubolewa, że ze względu na ograniczenia budżetowe państwa ubiegające się o wsparcie w związku z pandemią COVID-19 otrzymają w 2020 r. mniej niż 50 % potencjalnej kwoty pomocy; pozostaje zaniepokojony środkami dostępnymi dla FSUE w latach 2021–2027, zwłaszcza w świetle jego szerszego zakresu; w związku z tym uważa, że należy zbadać, czy ogólna kwota finansowania i ustalenia dotyczące przydziału środków dla SEAR mają wpływ na skuteczność FSUE, biorąc pod uwagę rozszerzenie jego zakresu oraz liczbę i skalę klęsk żywiołowych;
6. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w ramach reformy z 2014 r. wyjaśniono kryteria dopuszczalności regionalnych klęsk żywiołowych, dzięki czemu wskaźnik ich zatwierdzania wzrósł z 31 % do 85 %; przyznaje, że był to ważny krok w kierunku zwiększenia przewidywalności procesu składania wniosków i skuteczności FSUE; zaznacza, że należy mieć również na uwadze ekonomiczne oszacowanie szkód w środowisku spowodowanych klęską żywiołową;
7. przypomina, że szczególną uwagę należy zwrócić na regiony najbardziej oddalone, w których trudne warunki klimatyczne poważnie utrudniają rozwój; uważa, że w związku z tym kluczowe znaczenie ma przyjęcie konkretnych środków na rzecz regionów najbardziej oddalonych i wszystkich obszarów szczególnie zagrożonych klęskami żywiołowymi, takich jak wyspy, regiony górskie i regiony słabo zaludnione;
8. podkreśla potrzebę udostępnienia za pośrednictwem FSUE pomocy finansowej regionom i obszarom szczególnie dotkniętym klęskami żywiołowymi w Unii; uważa, że pomoc finansowa z Funduszu powinna być sprawiedliwie rozdzielana między najbardziej dotknięte regiony i obszary państw członkowskich;
9. podkreśla dużą wartość dodaną funduszu we wspieraniu środków nadzwyczajnych i działań na rzecz odbudowy oraz zmniejszaniu obciążeń finansowych dla władz krajowych, regionalnych i lokalnych, mimo że potrzeba poprawy pod względem szybkości, spójności, skuteczności i promowania interwencji;
10. podkreśla ważną rolę zapobiegania ryzyku wystąpienia klęsk żywiołowych i zarządzania nim w UE; zwraca się do Komisji, aby ułatwiła opracowanie skoordynowanego planu dokładnej i szybkiej oceny szkód; wzywa każdy kraj będący beneficjentem do szczegółowego opisanie w swoich sprawozdaniach z wdrażania środków zapobiegawczych, które podjął lub zamierza podjąć, w tym tego, w jaki sposób wykorzysta unijne fundusze strukturalne do ograniczenia przyszłych szkód i uniknięcia, w miarę możliwości, ponownego wystąpienia podobnych klęsk żywiołowych; podkreśla, że przyszłe wyzwania związane ze zmianą klimatu lub stanami zagrożenia zdrowia publicznego wymagają przede wszystkim polityki zapobiegawczej; zauważa, że FSUE ma charakter naprawczy; podkreśla w związku z tym, że potrzebna jest skuteczna synergia z innymi politykami i programami Unii, w szczególności z funduszami polityki spójności, Unijnym Mechanizmem Ochrony Ludności, Europejskim Zielonym Ładem, a także politykami i programami wspierającymi zapobieganie klęskom żywiołowemu i zarządzanie ryzykiem; wzywa do przeglądu FSUE, aby zapewnić zapisanie w nim zasady lepszego odbudowywania;
11. przypomina o znaczeniu poszanowania praworządności i ochrony interesów finansowych Unii; dlatego jest zdania, że Komisja, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), Europejski Trybunał Obrachunkowy oraz – w stosownych przypadkach – Prokuratura Europejska (EPPO) powinny mieć możliwość monitorowania wdrażania FSUE w ramach swoich kompetencji i zgodnie ze swoimi prerogatywami;
12. podkreśla potrzebę praktycznego wsparcia ze strony Komisji dla państw członkowskich, w szczególności w zakresie szacowania szkód, i zachęca Komisję, by zadbała o rozpowszechnianie dobrych praktyk dotyczących zarządzania instytucjonalnymi strukturami koordynacji i wykorzystania ich w sytuacji klęski żywiołowej; podkreśla, że w przypadku poważnych trzęsień ziemi lub rozległych powodzi łagodzenie skutków może zająć więcej czasu niż w przypadku innych klęsk żywiołowych; uważa, że należy uwzględnić tę kwestię we wszelkich przyszłych przeglądach FSUE, w szczególności w odniesieniu do umożliwienia wystarczająco długiego terminu na absorpcję środków, wykraczającego poza obecne terminy na składanie wniosków;

Środa, 20 października 2021 r.

Jakość wniosków

13. zauważa z ubolewaniem, że jakość wniosków o finansowanie jest różna, co może wydłużyć proces mobilizacji; zwraca uwagę, że szacowanie szkód jest często najtrudniejszym elementem w tym zakresie ze względu na wyzwania związane z gromadzeniem danych, nakładaniem się i powielaniem danych oraz opracowywaniem danych zagregowanych zgodnie z wymogami Komisji; wzywa Komisję do wprowadzenia wymogów, które byłyby możliwie uproszczone i jednoznaczne, a jednocześnie zapewniałyby niezbędny poziom szczegółowości; zwraca się do Komisji o opracowanie wspólnego narzędzia lub systemu, aby wzmocnić zdolność beneficjentów do stosowania znormalizowanych podejść do ilościowego określania strat spowodowanych klęskami żywiołowymi oraz systemów gromadzenia danych dotyczących strat, a tym samym zmniejszyć obciążenie administracyjne i jak najbardziej uprościć procedurę składania wniosków;

14. podkreśla istotną rolę organów lokalnych, mianowicie gmin, organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego w dostarczaniu danych terenowych organom krajowym; zaznacza zatem, że skuteczna współpraca z organami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi może również poprawić jakość wniosków; wzywa państwa członkowskie do opracowania skutecznych mechanizmów koordynacji, aby w pełni wykorzystać dane przekazywane przez organizacje pozarządowe;

15. podkreśla, że gromadzenie danych na potrzeby wniosków do FSUE w związku z kryzysami w dziedzinie zdrowia publicznego jest dla krajów nowością, a zatem może okazać się szczególnie trudne; zwraca się do Komisji, aby zwróciła szczególną uwagę na tę kwestię i wspierała kraje na wszelkie możliwe sposoby, w tym poprzez udzielanie wsparcia technicznego;

16. ubolewa, że rozporządzenie w sprawie FSUE obecnie nie umożliwia składania wniosków o pomoc w wymiarze transgranicznym, pomimo że niektóre obszary szczególnie narażone na klęski żywiołowe, takie jak regiony górskie, często mają charakter transgraniczny;

Właściwy czas interwencji

17. zauważa, że zgodnie z art. 1 rozporządzenia w sprawie FSUE Fundusz ten został ustanowiony w celu umożliwienia Unii szybkiego, skutecznego i elastycznego reagowania na sytuacje nadzwyczajne; zauważa, że w sprawozdaniu specjalnym nr 3/2008 ETO stwierdził, iż FSUE nie zapewnia szybkiej reakcji na sytuacje kryzysowe, ponieważ okres między klęską żywiołową a płatnością wynosi zazwyczaj około jednego roku; zauważa, że okres ten skrócił się jedynie nieznacznie po reformie FSUE w 2014 r., jak podkreślono w ocenie FSUE z 2018 r.; pozostaje zaniepokojony przyszłym czasem trwania procedury w ramach nowych ustaleń w sprawie wieloletnich ram finansowych, co obejmuje również budżet FSUE w ramach SEAR;

18. przypomina, że kluczowe znaczenie ma jak najszybsze, łatwe i elastyczne przekazywanie pomocy i środków dotkniętym regionom; przypomina w związku z tym o znaczeniu synergii między Unijnym Mechanizmem Ochrony Ludności, komponentem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu a programami współpracy terytorialnej i FSUE; podkreśla, że taka synergia ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia kompleksowego i szybkiego reagowania na sytuację nadzwyczajną przy jednoczesnym zapewnieniu solidnego pakietu odporności;

19. jest zaniepokojony, że pomimo zwiększenia wartości zaliczek z 10 % do 25 % zakładanego wkładu finansowego średni czas na dokonanie płatności zaliczkowych jest nadal bardzo długi (około pięć miesięcy);

20. ponownie apeluje do Komisji, aby rozważyła bardziej aktywne rozwiązania, a w szczególności kontynuowała prace w zakresie wytycznych dotyczących uproszczeń w korzystaniu z FSUE w celu ułatwienia podejmowania działań przez władze krajowe, regionalne i lokalne, a także kontynuowała prace nad uproszczeniem i przyspieszeniem procedury składania wniosków przez państwa członkowskie, na przykład poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na uproszczenie wniosków o uruchomienie FSUE w kilku regionach w kontekście klęsk transgranicznych, tak aby zapewnić szybszą reakcję na nasilenie poważnych i regionalnych klęsk żywiołowych oraz poważnych stanów zagrożenia zdrowia publicznego; wzywa Komisję do ustanowienia mechanizmu, za pomocą którego udzielałoby się wsparcia finansowego państwu członkowskiemu w sytuacji nadzwyczajnej, niezależnie od tego, czy wydatkowano roczny budżet FSUE;

21. zauważa z ubolewaniem, że tłumaczenie dokumentów lub inne szczególne wyzwania techniczne mogą spowodować znaczne opóźnienia na różnych etapach interwencji FSUE; wzywa Komisję do wprowadzenia środków niezbędnych do szybszego tłumaczenia dokumentów przedkładanych przez państwa dotknięte klęskami, a tym samym do zapobieżenia opóźnieniom w interwencjach FSUE;

Środa, 20 października 2021 r.

22. zauważa z niepokojem, że czas, jaki upływa między wystąpieniem klęski żywiołowej a pełną wypłatą pomocy, jak podaje Komisja w swoich rocznych sprawozdaniach dotyczących FSUE, pozostaje jednym z głównych wyzwań FSUE; podkreśla, że ma to szczególne znaczenie w obecnej sytuacji, gdyż pandemia COVID-19 i zmiana klimatu prawdopodobnie spowodują znaczny wzrost liczby wniosków, co może prowadzić do dalszych opóźnień; przyjmuje do wiadomości opinię Komisji, że możliwości przyspieszenia procesu podejmowania decyzji w sprawie uruchomienia FSUE zostały w pełni wykorzystane dzięki zmianom wprowadzonym w przeglądzie FSUE z 2014 r. dalsze przyspieszenie uruchomienia FSUE jest ograniczone; przypomina, że szybka reakcja na sytuacje nadzwyczajne może mieć kluczowe znaczenie w zagwarantowaniu skutecznego funkcjonowania FSUE; zaznacza, że jest to szczególnie istotne w regionach o ograniczonych alternatywnych źródłach finansowania; zwraca się do Komisji, aby wykorzystwała wszystkie możliwe sposoby szybszego uruchomienia FSUE w ramach nowych ustaleń wieloletnich ram finansowych, zwłaszcza w przypadku regionów słabiej rozwiniętych;

Ustalenia w wyniku oceny

23. z ubolewaniem dostrzega zawarte w ocenie ustalenie, że sprawozdania z realizacji dostarczone przez kraje otrzymujące pomoc różnią się znacznie pod względem długości, treści i poziomu szczegółowości danych; zauważa z niepokojem, że ze względu na wspomniane zróżnicowanie nie można przeprowadzić systematycznych i porównawczych analiz osiągnięć ani zestawień planowanych i rzeczywistych wyników; stwierdza też, że analizowane studia przypadków ujawniły częste różnice między założeniami dotyczącymi priorytetów wsparcia z FSUE zawartymi w porozumieniu wykonawczym a rzeczywistymi potrzebami w terenie; wyraża zaniepokojenie faktem, że brak informacji i porównywalnych danych utrudnia skuteczne monitorowanie realizacji FSUE przez Komisję i potencjalnie zagraża skutecznemu i efektywnemu wykorzystaniu FSUE, co negatywnie wpływa na promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;

24. zwraca uwagę na dowody pochodzące ze studiów przypadków zawartych w zewnętrznym sprawozdaniu oceniającym świadczące o tym, że wdrożenie pełnej procedury udzielania zamówień publicznych w ograniczonym czasie dostępnym w sytuacji kryzysowej stanowiło dla niektórych państw beneficjentów poważne wyzwanie; ostrzega, że zamówienia publiczne w sytuacjach nadzwyczajnych są dziedziną szczególnie podatną na nadużycia finansowe, korupcję i nieprawidłowości, w związku z czym podkreśla znaczenie skutecznych systemów kontroli i procedur składania skarg; podkreśla, jak ważne jest, by państwa członkowskie przestrzegały procedur udzielania zamówień publicznych w odpowiedzi na sytuacje kryzysowe; zaznacza, że wszelkie odstępstwa muszą być zgodne z procedurami udzielania zamówień publicznych oraz z zasadami należytego zarządzania finansami i ochrony interesów finansowych Unii, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym;

25. zauważa, że uruchomienie FSUE następuje w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej i w związku z tym podział środków nie odpowiada kwotom terytorialnym; niemniej jednak wyraża zdziwienie zawartym w ocenie ustaleniem, że przydział środków dotyczy niewielkiej liczby odbiorców, przy czym 77 % środków rozdzielono między cztery największe państwa członkowskie; podkreśla konieczność solidarności opartej na potrzebach, uwzględniającej zdolność otrzymujących pomoc państw do sprostania sytuacji w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej;

26. zauważa, że FSUE jest wdrażany przez wyznaczone organy w krajach otrzymujących pomoc zgodnie z zasadą zarządzania dzielonego; zauważa, że w związku z tym uprawnienia Komisji do wpływania na to, które projekty otrzymają finansowanie, są ograniczone; przypomina Komisji o rezolucji Parlamentu z 1 grudnia 2016 r., w której Parlament podkreślił znaczenie ustalenia, czy dotacje z FSUE zostały wykorzystane zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami, oraz wezwał Komisję i państwa członkowskie do poprawy przejrzystości i zagwarantowania publicznego dostępu do informacji w całym procesie uruchamiania pomocy; wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na przypadki potencjalnego niewłaściwego wykorzystania funduszy FSUE w ramach zarządzania dzielonego oraz do podjęcia kroków w celu poprawy przejrzystości oraz monitorowania i zapobiegania takim nadużyciom;

27. z ubolewaniem odnotowuje opóźnione zakończenie niektórych interwencji; wyraża zaniepokojenie faktem, że w niektórych przypadkach organy krajowe potrzebowały wydłużonych terminów na udzielenie odpowiedzi na pytania pokontrolne lub nie odpowiadały na powtarzające się wnioski o informacje z audytu; uznaje znaczenie terminowego zamknięcia; wzywa Komisję do przedstawienia Parlamentowi sprawozdania na temat zamknięcia;

28. zauważa, że sprawozdania roczne FSUE obejmują lata 2008–2018 i są publikowane nieregularnie; zauważa ponadto, że w odniesieniu do lat 2019–2020 nie opublikowano jeszcze sprawozdań rocznych; przypomina Komisji o jej obowiązku składania rocznych sprawozdań, przed dniem 1 lipca, z działalności FSUE w poprzednim roku; wzywa ETO do informowania Parlamentu o wszelkich ustaleniach w ramach rocznego poświadczenia wiarygodności dotyczącego wdrażania FSUE;

Środa, 20 października 2021 r.

29. wzywa do pełnego zabezpieczenia roli władzy budżetowej; zauważa, że w nowych wieloletnich ramach finansowych środki FSUE zapisywane są w budżecie ogólnym i udostępniane w drodze przesunięć; podkreśla potrzebę terminowego informowania o takich przesunięciach oraz – niezależnie od nowej procedury – dostarczania przez Komisję informacji na takim samym poziomie jak w poprzednich wieloletnich ramach finansowych; ubolewa również nad brakiem szczegółowych informacji ogólnych na temat wniosków o wsparcie z FSUE, co utrudnia kontrolę, i nalega, aby Komisja przekazała wszelkie dostępne informacje zgodnie z art. 4 rozporządzenia w sprawie FSUE;

30. zwraca się do ETO o przeprowadzenie nowej kontroli FSUE z myślą o ewentualnej ponownej ocenie instrumentów i budżetu, aby upewnić się, że dostępny jest wystarczający i funkcjonalny budżet pozwalający skutecznie radzić sobie z poważnymi i regionalnymi klęskami żywiołowymi oraz poważnymi stanami zagrożeniami zdrowia publicznego;

31. przypomina o celu FSUE, jakim jest okazywanie i umacnianie solidarności; podkreśla, że cel ten można osiągnąć tylko wtedy, gdy obywatele będą świadomi interwencji FSUE; podkreśla w związku z tym znaczenie intensywniejszej działalności informacyjnej; wzywa państwa członkowskie do dzielenia się najlepszymi praktykami w zakresie zwiększania widoczności FSUE; zachęca państwa członkowskie do uwzględniania w sprawozdaniach z realizacji opisu działań w zakresie komunikacji i promocji podejmowanych w związku z działaniami FSUE w celu zapewnienia pełnego i systematycznego przeglądu relacji medialnych;

32. ubolewa nad brakiem widoczności FSUE, co oznacza, że rola Unii nie zawsze jest wyraźnie pokazana; ubolewa, że rozporządzenie w sprawie FSUE nie zawiera ani obowiązku podawania do wiadomości publicznej informacji o wsparciu z FSUE, ani żadnego wymogu dotyczącego sprawozdawczości w tym zakresie; podkreśla, że państwa członkowskie opracowały dobre praktyki w zakresie informowania o wsparciu z FSUE, obejmujące wykorzystanie flagi i logo Unii; wzywa państwa członkowskie, aby rozpowszechniały informacje o pomocy finansowej z FSUE oraz informowały o pracach i usługach, które uzyskały lub uzyskają wsparcie finansowe z FSUE; oczekuje, że w przyszłym przeglądzie rozporządzenia w sprawie FSUE wprowadzony zostanie obowiązek podawania do wiadomości publicznej informacji o wsparciu z FSUE, na przykład za pośrednictwem krajowych mediów i innych narzędzi komunikacji, aby zapewnić informowanie obywateli;

33. przypomina, że interwencje FSUE pokrywają jedynie przywrócenie poprzedniego stanu infrastruktury w sektorach energetyki, wody i kanalizacji, telekomunikacji, transportu, zdrowia i edukacji, a nie pokrywają dodatkowych kosztów wynikających z odbudowy infrastruktury bardziej wytrzymałej na klęski i zapewniającej większą odporność na zmiany klimatu, zgodnie z zaleceniami Europejskiego Zielonego Ładu, które to dodatkowe koszty muszą być finansowane ze środków własnych państwa beneficjenta i z innych funduszy unijnych, takich jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Fundusz Spójności; apeluje o wyższy poziom synergii między instrumentami polityki spójności a FSUE;

34. apeluje do Komisji, aby zidentyfikowała regiony, które są bardziej narażone na konkretne lub powtarzające się klęski żywiołowe, oraz zaproponowała plan działania w zakresie ograniczania ryzyka i ukierunkowanych działań antycypacyjnych; ponadto apeluje do Komisji, aby zaproponowała przegląd FSUE w celu ustanowienia bardziej ukierunkowanego, skutecznego i terminowego mechanizmu szybkiego reagowania na obszarach i w regionach podatnych na konkretne lub powtarzające się klęski żywiołowe;

o

o o

35. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
